

Muitas atvieglojumu pieprasīšana, pārbaude un noraidīšana

1. Tiesiskais pamats

1.2. PANTS

Vispārīgās definīcijas

- (f) "muitas dienests" nozīmē:
- (i) attiecībā uz Eiropas Savienību – Eiropas Komisijas dienesti, kas ir atbildīgi par muitas jautājumiem, kā arī muitas pārvaldes un citas iestādes, kam Eiropas Savienības dalībvalstīs ir piešķirtas pilnvaras piemērot un īstenot tiesību aktus muitas jomā;
 - (ii) attiecībā uz Japānu – Finanšu ministrija;

3. nodaļa: Izcelsmes noteikumi un izcelsmes procedūras

3.1. PANTS

Definīcijas

Šīs nodaļas nolūkā:

- (c) "eksportētājs" nozīmē personu, kas atrodas Puses valstī un kas saskaņā ar šādas Puses valsts normatīvo aktu noteikumiem eksportē vai ražo noteiktas izcelsmes produktu, un kas sagatavo paziņojumu par izcelsmi;
- (d) "importētājs" nozīmē personu, kas importē noteiktas izcelsmes produktu un pieprasa preferenciālā tarifa piemērošanu šādai precei;

3.16. PANTS

Prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai

1. Importējot preces, importētāja Puse piemēro preferenciālā tarifa režīmu produktam, kura izcelsme ir otras Puses valstī, pamatojoties uz importētāja prasību preferenciālā tarifa režīma piemērošanai. Importētājs ir atbildīgs par to, lai prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai būtu pareiza un atbilstu šajā nodaļā minētajām prasībām.
 2. Prasībai preferenciālā tarifa režīma piemērošanai jābūt balstītai uz:
 - (a) eksportētāja sagatavotu paziņojumu par izcelsmi, kurā norādīts, ka produktam ir noteikta izcelsme; vai
 - (b) importētāja zināšanām par produkta izcelsmes valsti.
 3. Prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai un tās pamatojums atbilstoši 2. punkta a) vai b) apakšpunktam
- (b) ir jānorāda muitas importa deklarācijā saskaņā ar importētāja Puses normatīvajiem aktiem. Importētāja Puses muitas dienests var lūgt importētājam sniegt paskaidrojumu, ciktāl importētājs spēj sniegt šādu paskaidrojumu, norādot to muitas importa deklarācijā vai pievienojot to šādai deklarācijai par to, ka šāds produkts atbilst šīs nodaļas prasībām.

4. (...)

5. (...)

3.21. PANTS

Pārbaude

1. Lai pārbaudītu, vai Puses valstī importētā produkta izcelsme ir otras Puses valstī vai arī ir izpildītas citas šīs nodaļas prasības, importētāja Puses muitas dienests var veikt pārbaudi, izmantojot risku novērtēšanas metodes, kas var ietvert arī pārbaudi nejaušas izlases veidā, pieprasot importētājam, kurš ir iesniedzis 3.16. pantā minēto prasību, sniegt informāciju. Importētāja Puses muitas dienests var veikt pārbaudi muitas importa deklarācijas iesniegšanas brīdī, vai arī pirms vai pēc produktu izlaišanas.
2. 1. punktā minēto informāciju drīkst pieprasīt tikai attiecībā uz šādiem aspektiem:
 - (a) ja prasības pamatā bija 3.16. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētais paziņojums par izcelsmi – šādu paziņojumu par izcelsmi;
 - (b) atbilstoši Harmonizētajai sistēmai piešķirto produkta tarifa klasifikācijas numuru un izmantotos izcelsmes kritērijus;
 - (c) īsu ražošanas procesa aprakstu;
 - (d) ja izcelsmes kritērijs tika piemērots, pamatojoties uz kādu noteiktu ražošanas procesu, – konkrētu šāda procesa aprakstu;
 - (e) ražošanas procesā izmantoto noteiktas vai nenoteiktas izcelsmes materiālu aprakstu, ja ir attiecināms;
 - (f) ja tika piemērots izcelsmes kritērijs "pilnībā iegūts" – informāciju par piemērojamo kategoriju (piemēram, mežistrāde, kalnrūpniecība, zvejniecība, kā arī ražošanas vietu);
 - (g) ja izcelsmes kritērijs tika piemērots, pamatojoties uz vērtības noteikšanas metodi, – informāciju par produkta vērtību, kā arī visu ražošanas procesā izmantoto nenoteiktas izcelsmes vai, ja nepieciešams noteikt atbilstību prasībai attiecībā uz vērtību, arī noteiktas izcelsmes materiālu vērtību;
 - (h) ja izcelsmes kritērijs tika piemērots, pamatojoties uz svaru, – informāciju par produkta svaru, kā arī preces ražošanas procesā izmantoto attiecīgo nenoteiktas izcelsmes vai, ja nepieciešams noteikt atbilstību prasībai attiecībā uz svaru, arī noteiktas izcelsmes materiālu svaru;
 - (i) ja izcelsmes kritērijs tika piemērots, pamatojoties uz tarifa klasifikācijas maiņu, – visu nenoteiktas izcelsmes materiālu sarakstu, tostarp to tarifa klasifikācijas numurus atbilstoši Harmonizētajai sistēmai (divu, četru vai sešu ciparu formātā atkarībā no izcelsmes kritērija); vai arī
 - (j) informāciju par atbilstību 3.10. panta noteikumam par pārveidošanas aizliegumu.
3. Sniedzot prasīto informāciju, importētājs drīkst pievienot jebkuru citu papildu informāciju, ko tas uzskata par atbilstošu pārbaudes vajadzībām.
4. Ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai tika balstīta uz 3.16. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto paziņojumu par izcelsmi, importētājam ir pienākums informēt importētāja Puses muitas dienestu par to, kad eksportētājs pats varēs pilnībā sniegt prasīto informāciju vai arī kādus konkrētus vai vairākus nepieciešamos datus.
5. Ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai tika balstīta uz 3.16. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajām importētāja zināšanām, importētāja Puses muitas dienests, kas veic pārbaudi, var pēc tam, kad tas ir vispirms pieprasījis sniegt informāciju saskaņā ar šā panta 1. punktu, pieprasīt no importētāja informāciju, ja šāds muitas dienests

uzskata, ka ir nepieciešama papildu informācija, lai pārbaudītu produkta izcelsmes statusu. Importētāja Puses muitas dienests var vajadzības gadījumā pieprasīt importētājam iesniegt konkrētus dokumentus un informāciju.

6. Ja importētāja Puses muitas dienests nolēmj apturēt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu attiecīgajam produktam līdz pārbaudes rezultātu saņemšanai, importētājam piedāvā produktu izlaišanu pēc tam, kad ir veikti visi atbilstošie piesardzības pasākumi, tostarp sniegtas attiecīgas garantijas. Preferenciālā tarifa režīma piemērošanas apturēšana ir jāpārtrauc pēc iespējas ātri, tiklīdz importētāja Puses muitas dienests ir pārliecinājies par konkrētā produkta izcelsmes statusu vai citu šīs nodaļas noteikumu izpildi.

3.22. PANTS

Administratīvā sadarbība

1. Lai nodrošinātu šīs nodaļas noteikumu pienācīgu piemērošanu, Puses sadarbojas ar katras Puses muitas iestāžu starpniecību, lai pārbaudītu, vai produktam ir noteikta izcelsme un vai tas atbilst citām šajā nodaļā noteiktajām prasībām.

2. Ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai tika balstīta uz 3.16. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto paziņojumu par izcelsmi, importētāja Puses muitas dienests, kas veic pārbaudi, var pēc tam, kad tas ir vispirms pieprasījis sniegt informāciju saskaņā ar 3.21. panta 1. punktu, pieprasīt arī informāciju no eksportētāja Puses muitas dienesta divu gadu laikā pēc produktu importa, ja importētāja Puses muitas dienests, kas veic pārbaudi, uzskata, ka ir nepieciešama papildu informācija, lai pārbaudītu produkta izcelsmes statusu. Informācijas pieprasījumā ir jāietver šāda informācija:

- (a) paziņojums par izcelsmi;
- (b) muitas dienesta, kas izsniedz pieprasījumu, identifikācijas dati;
- (c) eksportētāja nosaukums;
- (d) pārbaudes mērķis un apjoms;
- (e) attiecīgā gadījumā cita atbilstoša dokumentācija.

Vēl bez šīs informācijas importētāja Puses muitas dienests var vajadzības gadījumā pieprasīt eksportētāja Puses muitas dienestam iesniegt konkrētus dokumentus un informāciju.

3. Eksportētāja Puses muitas dienests var saskaņā ar savas valsts normatīvajiem aktiem pieprasīt dokumentus vai pārbaudi, prasot pierādījumus vai apmeklējot eksportētāja telpas, lai pārskatītu grāmatvedību un apskatītu telpas, kurās notiek produkta ražošana.

4. Nekaitējot 5. punkta noteikumiem, eksportētāja Puses muitas dienestam, kurš saņem 2. punktā minēto pieprasījumu, ir pienākums sniegt importētāja Puses muitas dienestam šādu informāciju:

- (a) prasītos dokumentus, ja tādi ir pieejami;
- (b) atzinumu par produkta izcelsmes statusu;
- (c) pārbaudāmā produkta aprakstu un tarifu klasifikāciju, kas attiecas uz šīs nodaļas noteikumu piemērošanu;
- (d) ražošanas procesa aprakstu un skaidrojumu, kas pietiekami apliecina produkta izcelsmes statusu;
- (e) informāciju par to, kādā veidā tika veikta pārbaude;

(f) attiecīgā gadījumā citus apliecinājošus dokumentus.

5. Eksportētāja Puses muitas dienests nesniedz importētāja Puses muitas dienestam 4. punktā minēto informāciju, ja eksportētājs uzskata šādu informāciju par konfidenciālu.

6. Jebkura Puse iesniedz otrai Pusei muitas dienestu kontaktinformāciju, tostarp pasta un e-pasta adreses, tālruņa un faksa numurus, kā arī informē otru Pusi par jebkurām šādas informācijas izmaiņām 30 dienu laikā pēc izmaiņu veikšanas datuma.

3.24. PANTS

Preferenciālā tarifa režīma noraidījums

1. Nekaitējot 3. punkta noteikumiem, importētāja Puses muitas dienests var noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu, ja:

(a) trīs mēnešu laikā no brīža, kad tika pieprasīta informācija saskaņā ar 3.21. panta 1. punktu:

(i) nav sniegta nekāda atbilde; vai

(ii) ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai tika balstīta uz 3.16. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajām importētāja zināšanām, taču sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu, ka produktam ir noteikta izcelsme;

(b) trīs mēnešu laikā no brīža, kad tika pieprasīta informācija saskaņā ar 3.21. panta 5. punktu:

(i) nav sniegta nekāda atbilde; vai

(ii) sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu, ka produktam ir noteikta izcelsme;

(c) 10 mēnešu laikā no brīža, kad tika pieprasīta informācija saskaņā ar 3.22. panta 2. punktu:

(i) nav sniegta nekāda atbilde; vai

(ii) sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu, ka produktam ir noteikta izcelsme; vai

(d) ir iepriekš izteikts lūgums pēc palīdzības saskaņā ar 3.23. pantu un savstarpēji saskaņotā periodā attiecībā uz produktiem, par kuriem ir iesniegta 3.16. panta 1. punktā minētā prasība:

(i) eksportētāja Puses muitas dienests nesniedz palīdzību; vai

(ii) šādas palīdzības rezultātā nav gūta pietiekama pārlicība, lai apstiprinātu, ka produktam ir noteikta izcelsme.

2. Importētāja Puses muitas dienests var noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu produktam, kuram importētājs pieprasa preferenciālā tarifa režīma piemērošanu, ja importētājs neizpilda šīs nodaļas noteikumu prasības, izņemot prasības attiecībā uz produktu izcelsmes statusu.

3. Ja importētāja Puses muitas dienestam ir pietiekams pamatojums noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu saskaņā ar 1. punktu, taču, ja eksportētāja Puses muitas dienests ir iesniedzis atzinumu atbilstoši 3.22. panta 4. punkta b) apakšpunktam, kas apliecina produktu izcelsmes statusu, importētāja Puses muitas dienests divu mēnešu laikā pēc šāda atzinuma saņemšanas datuma informē eksportētāja Puses muitas dienestu par savu nodomu noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu. Ja tiek iesniegts

šāds paziņojums, trīs mēnešu laikā pēc paziņojuma iesniegšanas datuma pēc Puses pieprasījuma tiek organizētas apspriešanās. Apspriešanās laikposmu var katrā atsevišķā gadījumā pagarināt pēc Pušu savstarpējas vienošanās. Apspriešanās var notikt tādā kārtībā, kādu noteikusi Izcelsmes noteikumu un muitas jautājumu komiteja, kas izveidota saskaņā ar 22.3. pantu. Pēc apspriešanās laikposma termiņa beigām importētāja Puses muitas dienests var noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu vienīgi tad, ja tam ir pietiekams pamatojums, un pēc tam, kad tā ir piešķīrusi importētājam tiesības tikt uzklautam.

2. Īstenošanas vadlīnijas

Prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai, tās pārbaude un noraidīšana ir daļa no procesuālajiem noteikumiem, kas regulē preferenciālo izcelsmes noteikumu piemērošanu. **Ievads**

Importējot preces, importētāja Puse piemēro preferenciālā tarifa režīmu produktiem, kuru izcelsme ir eksportētāja Puses valstī, pamatojoties uz importētāja prasību. Prasība ir balstīta uz eksportētāja sagatavotu paziņojumu par izcelsmi vai uz importētāja personīgām zināšanām.

Preferenciālā tarifa režīmu piemēro brīdī, kad preces tiek importētas importētāja Puses valstī un muitas importa deklarācija tiek pieņemta bez pārbaudes, vai arī, ja riska novērtēšanas metožu pielietošanas rezultātā tiek ierosināta pārbaude, tiklīdz ir pārbaudīta muitas deklarācijā sniegtā informācija.

‘Importa’ jēdziens ir jāskata plašākā kontekstā, par cik preferenciālā tarifa režīmu var piemērot arī pēc muitas nodevu atmaksas vai atvieglojumiem, ciktāl to pieļauj Pušu valstu vietējā likumdošana. ES prasību par preferenciālā tarifa režīma piemērošanu parasti norāda muitas deklarācijā, ko sagatavo attiecīgo noteiktas izcelsmes preču laišanai brīvā apgrozībā.

Pārbaudi var veikt pirms vai pēc preču laišanas brīvā apgrozībā, kā arī tās pārbaudes rezultātā var tikt noraidīta preferenciālā tarifa režīma piemērošana un rasties muitas parādi (3.21. panta 1. punkts).

‘Pārbaudes’ noteikumi regulē, kādas darbības šajā procesā var veikt importētāja valsts muitas dienests, lai pārliecinātos, ka prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir pareiza. Pārbaudi ierosina riska novērtēšanas metožu (kuras netiek sīkāk izklāstītas šajās īstenošanas vadlīnijās) pielietošanas rezultātā pēc tam, kad importētājs ir iesniedzis prasību preferenciālā tarifa režīma piemērošanai.

Noteikums par ‘noraidījumu’ nosaka:

- ka lēmumu par preferenciālā tarifa režīma piemērošanas (un līdz ar to arī importēto produktu izcelsmes statusa) noraidīšanu pieņem importētāja valsts muitas dienests;
- katrā konkrētajā situācijā, kādas darbības jāveic, pirms importētāja valsts muitas dienests var pieņemt lēmumu par preferenciālā tarifa režīma noraidīšanu.

Kopējās datu prasības attiecībā uz muitas deklarācijām ir izklāstītas Komisijas deleģētās regulas 2015/2446¹ I sadaļas B pielikumā, savukārt

**Kā iesniegt prasību;
prasības pamatojums;**

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem.

to formāti un kodējumi ir izklāstīti Komisijas īstenošanas regulas 2015/2447² B pielikumā.

pamatojums nosaka to, kādā veidā tiek veikta pārbaude

Lai ES iesniegtu prasību par preferenciālā tarifa režīma piemērošanu, muitas deklarācijās, ko aizpilda preču laišanai brīvā apgrozībā, obligāti jānorāda **datu elements 4/17** (Preference). Visos gadījumos, kad preferenciālā tarifa režīma piemērošana tiek prasīta, pamatojoties uz vienošanos par preferenciālo tirdzniecības režīmu, piemēram, ES un Japānas ekonomisko partnerattiecību nolīgumu, šajā datu elementā norādāmā informācija sastāv no trīsciparu koda, kura pirmais cipars ir “3” un nākamie divi cipari ir “00”³.

Šī informācija ir jāpapildina, norādot **datu elementā 5/16** (Preferenciālās izcelsmes valsts kods) atbilstošo kodu, kas Japānai kā preču izcelsmes valstij ir “JP”.

Turklāt **datu elementā 2/3** (Uzrādītie dokumenti, sertifikāti un atļaujas, citas norādes) ir jānorāda šāda konkrētā informācija:

- kods “U110”, ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz 'paziņojumu par izcelsmi vienreizējam pārvadājumam';
- kods “U111”, ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz 'paziņojumu par izcelsmi identisku produktu vairākkārtīgiem pārvadājumiem';
- kods “U112”, ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz 'importētāja zināšanām’.

Prasības pamatojums, proti, balstīšanās uz paziņojumu par izcelsmi vai importētāja zināšanām nosaka, kādā veidā tiek veikta pārbaude.

3.16. pants ļauj importētāja valsts muitas dienestam prasības ietvaros pieprasīt no importētāja papildu ‘paskaidrojumus’. Līdz ar to šo informāciju var pieprasīt pirms pārbaudes posma.

Paskaidrojumu pieprasīšana prasības procesa ietvaros

Taču ES šādus papildu ‘paskaidrojumus’ neprasa prasības izvērtēšanas ietvaros. Informāciju pieprasa vienīgi pārbaudes procesa laikā, ja prasība tiek izraudzīta pārbaudei, pamatojoties uz risku novērtēšanas kritērijiem.

Iesniedzot prasību preču importam uz ES valstīm, importētājam nav jāiegūst un eksportētājam nav jāsniedz nekāda papildu informācija, kas pierāda, ka produktiem ir noteikta izcelsme.

Ja prasība ir balstīta uz eksportētāja sagatavotu paziņojumu par izcelsmi eksportētāja Puses valstī, pārbaude visticamāk ietvers šādus divus posmus:

**(Paziņojums par izcelsmi)
Divu soļu pārbaude**

² Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu.

³ Izņemot galapatēriņa gadījumu, kurā izmanto ciparu “40”.

1. solis: Importētāja valsts muitas dienests pieprasa no importētāja tikai to informāciju, kas norādīta 3.12. panta 2. punktā dotajā datu elementu sarakstā. Izņemot paziņojumu par izcelsmi, ko importētāja valsts muitas dienestam vajadzēs, lai visticamāk pārietu uz 2a. soli, importētājam nav pienākums sniegt šo informāciju, un to var atstāt eksportētāja ziņā, kurš pats sniedz to tieši muitas dienestam (3.21. panta 4. punkts), vai to var iegūt ar administratīvās sadarbības palīdzību (3.22. pants).

2a. solis: Ja vēl bez paziņojuma par izcelsmi importētāja valsts muitas dienestam ir nepieciešama 1. solī prasītā informācija, lai pārbaudītu produkta izcelsmes statusu, taču nedz importētājs, nedz arī eksportētājs nav sniedzis šādu informāciju, importētāja valsts muitas dienests var lūgt eksportētāja valsts muitas dienestam administratīvo sadarbību (3.22. panta 2. punkts).

Ja prasība ir balstīta uz importētāja zināšanām, pārbaude visticamāk ietvers šādus divus posmus:

**(Importētāja zināšanas)
Divu soļu pārbaude**

1. solis: Importētāja valsts muitas dienests pieprasa no importētāja tikai to informāciju, kas norādīta 3.12. panta 2. punktā dotajā datu elementu sarakstā.

2b. solis: Ja importētāja valsts muitas dienestam vēl pēc 1. solī saņemtās informācijas ir nepieciešama papildu informācija, lai noteiktu produkta izcelsmes statusu, importētāja Puse var lūgt importētāju sniegt papildu informāciju (3.21. panta 5. punkts). Importētāja valsts muitas dienests nevar lūgt eksportētāja valsts muitas dienestam administratīvo sadarbību (3.22. panta 2. punkts), jo eksportētāja Pusei nav identificēts eksportētājs.

Importētāja valsts muitas dienests nedrīkst veikt nekādas pārbaudes darbības attiecībā uz eksportētāja Pusi, izņemot, ja šāds pieprasījums tiek izteikts eksportētāja valsts muitas pārvaldei, un tikai tādā gadījumā, ja prasība ir balstīta uz paziņojumu par izcelsmi. Importētāja valsts muitas dienests nevar iesniegt tiešus informācijas pieprasījumus eksportētājam vai pieprasījumus apmeklēt eksportētāja telpas pārbaudes procesa ietvaros.

Starp importētāja valsts muitas dienestu un eksportētāju nav tiešu attiecību

Iemesls pirmā soļa uzsākšanai pārbaudes procesā ir šāds:

**Iemesli
1. solim**

- a) nodrošina to, ka abas Puses izrāda vienādu attieksmi pret importētājiem, jo tas palīdz saskaņot pieeju, kādu importētāja Puses muitas dienests var izmantot attiecībā uz importētāju pēc prasības preferenciālā tarifa režīma piemērošanai iesniegšanas;
- b) nodrošina to, ka no importētāja netiek prasīts vairāk informācijas nekā obligāti nepieciešams produktu izcelsmes statusa noteikšanai; un
- c) parāda jaunizveidoto saikni starp importētāju un eksportētāju, kur importētājs, izmantojot eksportētāja sagatavoto paziņojumu par izcelsmi, paļaujas uz darījumu attiecībām, lai iegūtu papildu apliecināšanos

informāciju, ar ko pamato prasību preferenciālā tarifa režīma piemērošanai. Kas attiecas uz citiem komerciālo darījumu elementiem, attiecības starp importētāju (pircēju) un eksportētāju (pārdevēju) ir balstītas uz uzticēšanos, ko šobrīd attiecina arī uz paziņojumā par izcelsmi ietverto preču izcelsmes statusa elementu.

Izņemot līgumā noteiktās saistības starp importētāju (pircēju) un eksportētāju (pārdevēju), 3. nodaļa neparedz eksportētāja pienākumu sniegt informāciju importētājam, pat ja importētāja valsts muitas dienests pieprasa importētājam sniegt šādu informāciju (taču tam nav pienākums to sniegt) saskaņā ar 1. soli.

Tomēr, ja eksportētājs, saņemot pieprasījumu no importētāja, izvēlas sniegt informāciju šajā pārbaudes procesa posmā, tas var to darīt, sniedzot prasīto informāciju (pilnībā vai attiecībā uz vienu vai vairākiem datu elementiem) importētājam vai tieši importētāja valsts muitas dienestam. Informācijas sniegšana pēc pieprasījuma izteikšanas pārbaudes procesa 1. soļa ietvaros novērs situāciju, ka informāciju pieprasīs savs (eksportētāja valsts) muitas dienests, pamatojoties uz importētāja valsts muitas dienesta pieprasījumu nodrošināt administratīvo sadarbību, kas izteikts 2a. soļa ietvaros.

Importētājam vismaz vajadzētu iesniegt importētāja valsts muitas dienestam paziņojumu par izcelsmi, uz kura ir balstīta prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai, ja vien importētājs jau nav iesniedzis šādu paziņojumu prasības procesa ietvaros (3.16. panta 4. punkts).

Ja prasība tiek pamatota ar 'importētāja zināšanām', importētājam jāspēj pierādīt, ka produktam ir noteikta izcelsme un tas atbilst 3. nodaļas prasībām. Tas nebūt nenozīmē, ka prasības iesniegšanas brīdī importētāja rīcībā ir jābūt pilnīgi visai informācijai. Pamatojoties uz 3.21. panta 1. punktā paredzēto informācijas pieprasījumu, importētājam jāspēj apkopot nepieciešamā informācija trīs mēnešu laikā, pirms prasība tiek noraidīta (3.24. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

Tā kā visai informācijai, kas pierāda, ka produktam ir noteikta izcelsme un tas atbilst 3. nodaļas prasībām, ir jābūt pieejamai, importētājam ir pienākums sniegt prasīto informāciju importētāja valsts muitas dienestam. Šīs prasības neievērošanas rezultātā preferenciālā tarifa režīma piemērošana tiks noraidīta un attiecīgi tiks piemēroti administratīvie pasākumi vai soda sankcijas.

Kā jau minēts iepriekš, importētāja valsts muitas dienests nedrīkst veikt nekādas pārbaudes darbības attiecībā uz eksportētāja Pusi. Eksportētāja Puses pārbaude ir iespējama vienīgi, īstenojot muitas dienestu administratīvo sadarbību.

Importētāja valsts muitas dienests drīkst iesniegt administratīvās sadarbības pieprasījumu eksportētāja valsts muitas dienestam tikai pēc tam, kad importētājam ir iesniegts informācijas pieprasījums (1. solis), un ja šāds dienests uzskata, ka produkta izcelsmes statusa pārbaudei ir

(Paziņojums par izcelsmi) Eksportētājam nav pienākuma sniegt importētājam informāciju

(Importētāja zināšanas) Importētāja pienākums sniegt importētāja valsts muitas dienestam informāciju 1. soļa ietvaros

(Paziņojums par izcelsmi) 2a. solis: Administratīvās sadarbības pieprasījums

nepieciešama papildu informācija.

Eksportētāja valsts muitas dienestam var arī lūgt pārbaudīt eksportētāja, kurš sagatavo paziņojumu par izcelsmi, likumīgo tiesībspēju. Administratīvās sadarbības pieprasījumu drīkst iesniegt tikai tādā gadījumā, ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz paziņojumu par izcelsmi.

Importētāja valsts muitas dienests drīkst iesniegt pieprasījumu eksportētāja valsts muitas dienestam tikai divu gadu laikā no produkta importa brīža.

2a. solis:
Administratīvās
sadarbības pieprasījums
2 gadu laikā

Eksportētāja valsts muitas dienests, kuram iesniegts pieprasījums, var lūgt eksportētāju, kurš sagatavoja paziņojumu par izcelsmi, iesniegt dokumentus un pierādījumus par paziņojumā par izcelsmi ietverto produktu izcelsmes statusu. Tas var arī apmeklēt telpas, lai pārskatītu uzskaites reģistrus attiecībā uz noteiktas izcelsmes produktiem un apskatītu ražotnes, kurās tika ražoti noteiktas izcelsmes produkti.

2a. solis: Eksportētāja
tiesības un pienākumi
attiecībā pret
eksportētāja valsts
muitas dienestu

Eksportētājam, kuram iesniegts pieprasījums, ir pienākums sadarboties ar eksportētāja valsts muitas dienestu pārbaudes procesā, taču tam ir tiesības pārskatīt visu informāciju, kuru eksportētāja valsts muitas dienests plāno sniegt importētāja valsts muitas dienestam, atbildot uz informācijas pieprasījumu. Eksportētājs var attiecīgi nolemt, ka informāciju, kas ir uzskatāma par konfidenciālu, nedrīkst iesniegt importētāja valsts muitas dienestam.

Informāciju, ko eksportētājs uzskata par konfidenciālu, eksportētāja valsts muitas dienests jebkurā gadījumā var izmantot, lai sniegtu 3.22. panta 4. punkta b) apakšpunktā paredzēto atzinumu. Tādā gadījumā eksportētāja valsts muitas dienests var atzinumā norādīt, ka pēc pārbaudes veikšanas (dokumentu pārskatīšanas, ražotņu apmeklējuma u.c.), tas uzskata, ka attiecīgie produkti ir (vai nav) uzskatāmi par produktiem, kuru izcelsme ir Puses valstī un kuri atbilst pārējām 3. nodaļas prasībām. Atzinuma ietvaros tas var norādīt pārbaudes laikā gūtos konstatējumus un faktus, taču tikai tos, ko atļauj eksportētājs. (skat. Konfidencialitātes vadlīnijas)

Eksportētāja valsts
muitas dienests var
izmantot konfidenciālu
informāciju atzinuma
sniegšanai

Importētāja valsts muitas dienests drīkst iesniegt papildu informācijas pieprasījumu importētājam tikai pēc tam, kad importētājam ir iesniegts informācijas pieprasījums (1. solis), un ja šāds dienests uzskata, ka produkta izcelsmes statusa pārbaudei ir nepieciešama šāda papildu informācija.

Papildu informācijas
pieprasījums
(Importētāja
zināšanas)

2b. solis

ES un Japānas ekonomisko partnerattiecību nolīgumā ir noteikti konkrēti termiņi un nosacījumi, saskaņā ar kuriem importētāja valsts muitas dienests var noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu. Noraidījuma noteikumi (3.24. pantā) atspoguļo pasākumus, ko pārbaudes procesā veicis importētāja valsts muitas dienests, nosakot katram pasākumam gadījumus, kas kalpo kā likumīgs pamats preferenciālā tarifa režīma noraidīšanai.

Preferences noraidīšana
saskaņā ar ES un
Japānas ekonomisko
partnerattiecību
nolīgumu

Importētāja valsts muitas dienests var noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu, ja pēc informācijas pieprasījuma nav saņemta atbilde vai arī gadījumos, kad sniegtā informācija ir ‘*nepietiekama*’, lai apstiprinātu produkta izcelsmes statusu. Termins ‘nepietiekams’ nav sīkāk definēts, taču ir uzskatāms, ka tas nozīmē (saprātīgi) nepietiekamu informāciju, ko sīkāk nosaka importētāja valsts muitas dienests. Termins ‘adekvāts’ tiek lietots ar tādu pašu nozīmi kā Muitas Savienības kodeksa īstenošanas tiesību akta⁴ 107. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) daļā saistībā ar atteikumu piešķirt tarifa preferenci.

Kas ir “nepietiekams”?

Importētāja valsts muitas dienests nedrīkst noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu, ja importētājs pēc informācijas pieprasījuma saņemšanas atbilstoši 3.21. panta 2. punktam nesniedz nekādu citu informāciju, izņemot paziņojumu par izcelsmi. Šādā gadījumā, uzskatot, ka ir nepieciešama papildu informācija, var turpināties pārbaude⁵, kuras ietvaros importētāja valsts muitas dienests iesniedz administratīvās sadarbības pieprasījumu eksportētāja valsts muitas dienestam.

Importētāja atbilde pēc informācijas pieprasījuma saņemšanas 1.soļa ietvaros (Paziņojums par izcelsmi)

Termiņi, pēc kuriem importētāja valsts muitas dienests var noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu: **Termiņi**

1. solis: trīs mēneši pēc tam, kad importētājam tika iesniegts informācijas pieprasījums;

2a. solis: desmit mēneši pēc tam, kad eksportētāja valsts muitas dienestam tika lūgts sniegt administratīvo sadarbību, ja vien eksportētāja valsts muitas dienests nav sniedzis atzinumu, kas apstiprina produktu izcelsmes statusu atbilstoši 3.22. panta 4. punkta b) apakšpunktam;

2b. solis: trīs mēneši pēc tam, kad importētājam tika iesniegts papildu informācijas pieprasījums.

⁴ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu

⁵ Importētāja valsts muitas dienests var arī pieņemt lēmumu par preferenciālā režīma piemērošanu, pat ja atbildē tiek sniegta nepietiekama informācija, piemēram, ja pārbaude tika veikta nejaušas izlases veidā.